

Na samom početku kataloga štampani su uvodni tekstovi koji daju podatke od geografskih osobina sjeverozapadne Hrvatske do historijata istraživanja prehistojskog, antičkog i srednjevjekovnog perioda. Unatoč dogovoru neki autori nisu poštivali limitirani broj stranica teksta, pa su se javile određene razlike u pogledu obima pojedinih priloga, što srećom nije utjecalo na kvalitetu tih tekstova. Obzirom na planiranu razmjenu i sa inozemstvom uvodni tekstovi dati su u njemačkom, odnosno engleskom prijevodu.

Poslije njih dolazi abecedni popis istraživanih lokaliteta po razdobljima, sa svim osnovnim podacima o iskapanju, nalazima, datacijom i najznačajnijom literaturom. Ovako sabrani podaci u jednoj knjizi predstavljaju jedinstveni pregled sintetskog karaktera o svim arheološkim istraživačima od rata na ovamo na području sjeverozapadne Hrvatske. Ispred kataloškog popisa izložaka navedena je opsežna bibliogra-

fija, koja daje jednu od novih vrijednosti ovom katalogu. Priloge u njemu objavili su svi oni stručnjaci koji su sudjelovali i u pripremi same izložbe, dakle njih gotovo tridesetak.

Zajednički rad na ovakvom jednom projektu, kao što je spomenuta izložba s popratnim katalogom, dokazala je da se htijenjem i upornošću te velikim trudom uređivačkog odbora, (u kojem su prednjačili oni s neiscrpnim entuzijazmom) mogu postići rezultati trajne vrijednosti i značaja. U vremenu koje je opterećeno finansijskim teškoćama realizirana je ovakva velika izložba zahvaljujući samo zajedničkom doprinisu svih muzeja i drugih ustanova koje obrađuju arheološku građu, vezanih za istraživanje područja sjeverozapadne Hrvatske. Pozitivna iskustva i uočeni neki nedostaci omogućit će uspješniju realizaciju i drugih zajedničkih projekata koje je planiralo Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske u svom djelovanju.

Ljubica Ramuščak, Muzej Međimurja Čakovec

ANGELA BEK »KIPECI I BOŽEKI«

(u povodu samostalne izložbe održane u Čakovcu)

U Izložbenom salonu Muzeja Međimurja je od lipnja do kolovoza 1986. godine bila otvorena izložba »kipeca i božeka« Angele Bek, samouke umjetnice iz Štrigove.

Angela Bek je rođena 1906. god. u Banfiju. Modeliranjem i slikanjem se počela baviti oko 1950. god. a prestala zbog bolesti 1975. godine.

Angelu Bek je 1970. godine otkrio kolekcionar i novinar Gerhard Ledić odmah uvidjevši da se radi o osebujnoj umjetnici u našoj naivno-izvornoj umjetnosti.

Već 1973. god. našli su se njezini radovi na izložbi »Seljačka buna 1573. u djelima naivnih umjetnika u Povijesnom muzeju u Zagrebu. 1975. izlaze u Austriji sa ostalim naivnim umjetnicima Jugoslavije i to u sljedećim gradovima: Graz — Kulturhaus, Eisenstadt — galerija u dvorcu Esterhazy i Beč — muzej 20. st.

1972. godine prof. Vladimir Maleković našavši se u Štrigovi također je zapazio Angelinu izuzetnost i izložio njezine slike 1978. u galeriji

»Mirko Virius« u Zagrebu na izložbi »Fantastična u izvornom slikarstvu zagorskog kruga«.

U studenom 1984. godine je Angela Bek zbog bolesti smještena u Dom umirovljenika u Čakovcu. Čitav njezin likovni opus koji sadrži 164 djela i to 15 skulptura, 68 reljefa i 80 slika tom je prilikom pohranjen u Muzeju Međimurja.

Skulpture i reljefi su rađeni od sušene gline i obojeni zidnim bojama ili temperom a prikazuju portrete svetaca.

U temperama i akvarelima na papiru također slika svetačke likove a njezino slikarstvo zao-kružuju vrlo zanimljivi motivi krajolika, koji izražavaju autoričinu emotivnu vezanost za prirodu.

Osebujno stvaralaštvo Angele Bek odlikuje se prije svega emotivnošću i to emocijama koje se baziraju na ispravnosti srca. Njene slike i reljefi ukazuju na autoričinu težnju izražavanju »duše« predmeta i otkrivanju njihove »onostranosti«.

Kod toga pribjegava i realnom osvjetljavanju »svetaca« i »mučenika«, pa te likove obavija i aureola.

Autorica bježi u svijet mistike, jer se ne nalazi u relanom, stvarnom komuniciranju. »Kipeci i božekići« za Angelu nisu obični ljudi, njihovo stvaranje je za nju bilo nadahnuće.

I tako su nastali likovi neusiljeni, iskreni i potpuno svoji. Svi su oni dio Angelinih snova i njezine potrebe da se izrazi na taj način, kako sama kaže — »ponukala me je neka viša sila da ih stvaram i da se time ne bavim neznam kako bih mogla živjeti. Radim za svoje veselje, a da bih što prodala došlo bi mi kao grijeh.«

Svi ti Angelini likovi pogleda uperenog u nebo, divnih plavih očiju, naivni i istovremeno čudesni na jedan svoj poseban način osvajaju nas svojom jednostavnosću i neposrednošću a napose izuzetnom ljepotom.

S obzirom da se radi o zaista izuzetnoj i iznenadujućoj ličnosti, nadamo se da će »kipeci i božekići« Angele Bek jednog dana biti izloženi široj javnosti i naći svoje zasluženo mjesto u našoj izvorno — naivnoj umjetnosti.

Sl. 1 — Angela Bek »Andeo«
(foto: Ž. Hlebec)

Sl. 2 — Angela Bek »Sv. mati Ana« i »Sv. Florijan«
(foto: Ž. Hlebec)

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTOVO

Ljerka Albus, Darko Sačić, Mirjana Dučakijević, Magdalena Lončarić, Marina Šimek

Odgovorni urednik: Darko Sačić

Prelom: Uredništvo

Naslovna stranica: Darko Sačić

Fotografija — Davor Putar

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: »Zrinski« Čakovec

Broj 10 — Ožujak 1987.

God. X

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: S izložbe »40. godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«

Prijevodi: Željko Grabar, Vid Lončarić, Ljerka Perči, Marina Šimek, Vesna Šimunić

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN

ARHEOLOŠKI ODJEL

16644